

Î N C H E I E R E

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Balan,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Gheorghe Balan, Larisa Balan, Gheorghe Balan și Mihaela Balan
împotriva Primăriei și Consiliului orașului Codru, mun. Chișinău, intervenient
accesoriu Iuliana Dicusară cu privire la recunoașterea ca ilegală nesoluționarea în
termen legal a cererilor, obligarea asigurării cu spațiul locativ, repararea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel depusă de către Gheorghe Balan și a fost menținută
hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2010, Gheorghe Balan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primarului or. Codru, mun. Chișinău, a lui Vitalie Mazur, Primăriei și
Consiliului or. Codru, mun. Chișinău cu privire la recunoașterea încălcării de către
Primarul or. Codru, mun. Chișinău, Primăria or. Codru, mun. Chișinău și Consiliul
orașenesc Codru, mun. Chișinău a drepturilor sale constituționale la informație, la
asistența și protecția socială, protecția familiei și la petiționare, recunoașterea ca
fiind ilegală nesoluționarea în termen legal a cererii privind alocarea unui lot de
pământ pentru construcția individuală a casei de locuit, a refuzului în alocarea
terenului, încasarea prejudiciului moral.

La 11 februarie 2013, Gheorghe Balan a depus cerere de concretizare
împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, solicitând
recunoașterea ca ilegală în fond, fiind emisă contrar prevederilor legii și cu
încălcarea procedurii stabilite a deciziei Consiliului or. Codru „Cu privire la
atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit
particulare” nr.5/10 din 18 aprilie 2011.

La 21 noiembrie 2013, Gheorghe Balan în urma depunerii unei cereri de
chemare în judecată modificată, și-a concretizat cerințele inițiale, solicitând

anularea ca ilegală în fond, fiind emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite a deciziei Consiliului or. Codru „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare” nr.5/10 din 18 aprilie 2011; recunoașterea încălcării de către Primăria orașului Codru, mun. Chișinău și Consiliul orașenesc Codru, mun. Chișinău a drepturilor sale constituționale la informație, la asistența și protecția socială, protecția familiei și la petiționare; recunoașterea ca ilegală nesoluționarea în termen legal de către Primăria orașului Codru, mun. Chișinău și Consiliul orașenesc Codru, mun. Chișinău a cererilor (petițiilor) privind alocarea (atribuirea) unui lot de pământ (teren) pentru construcția individuală a casei de locuit cu dependență în orașul Codru, mun. Chișinău; obligarea Primăriei orașului Codru, mun. Chișinău și Consiliului orașenesc Codru, mun. Chișinău să fie asigurat cu spațiu locativ în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20.07.1995 și art. 42-43 Codul cu privire la locuințe, ori să-i fie alocate mijloace bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea acestuia și repararea prejudiciului moral cauzat în legătură cu nesoluționarea în termenul legal al cererii privind alocarea (atribuirea) unui lot de pământ (teren) pentru construcția individuală a casei de locuit cu dependență în orașul Codru, mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii, Gheorghe Balan a indicat că la 4 august 2008 a depus o cerere prealabilă Primăriei or. Codru, mun. Chișinău, prin care a solicitat alocarea unui teren pentru construcția individuală a casei de locuit cu dependență în orașul Codru, mun. Chișinău, care însă, până la data înaintării acțiunii în instanța de judecată, nu a fost soluționată.

La fel, reclamantul a menționat că la cererea prealabilă a primit de la Primarul or. Codru, mun. Chișinău, răspunsul nr. 1257 din 16 septembrie 2008, prin care a fost informat că Primăria or. Codru, mun. Chișinău a examinat cererea și i-a comunicat că cererea din 4 august 2008 va fi înaintată la Comisia de evidență a cetățenilor care doresc să obțină teren pentru construcția casei particulare formate pe lângă Primăria or. Codru, mun. Chișinău, iar despre rezultatele examinării cererii respective, el va fi înștiințat suplimentar.

Gheorghe Balan a relatat că întrucât nu a primit răspuns la cererea prealabilă, la 4 mai 2009 a depus Primăriei or. Codru, mun. Chișinău o nouă cerere prealabilă, prin care a solicitat să fie informat în termenul prevăzut de lege despre hotărârea adoptată la soluționarea cererii respective, la care a primit de la Primarul orașului Codru, mun. Chișinău, Vitalie Mazur, răspunsul nr. 639 din 13 mai 2009, prin care a fost informat că Primăria or. Codru, mun. Chișinău a examinat cererea, totodată fiindu-i comunicat că cererea prealabilă din 4 august 2008 a fost examinată de Comisia de evidență a cetățenilor, iar la 5 martie 2009, în baza procesului-verbal nr. 1, sub pct. 14, comisia a hotărât respingerea cererii prealabile din motiv că a înregistrat pe numele său apartamentul nr. XXXX din str. XXXX, XXXX.

Ulterior, intenționând să conteste hotărârea de respingere a cererii prealabile din 4 august 2008, Gheorghe Balan a depus o nouă cerere în adresa Primăriei or. Codru, mun. Chișinău, prin care a solicitat expedierea copieii de pe această hotărâre, însă prin răspunsul Primarului or. Codru, mun. Chișinău, i-a fost transmisă copia procesului-verbal nr. 1 din 5 martie 2009 a ședinței Comisiei de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuințe de pe lângă Primăria or. Codru, mun. Chișinău, din

conținutul căruia reiese că această Comisie a avizat negativ cererea lui fără un anumit motiv întemeiat.

Întrucât, Comisia de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuințe de pe lângă Primăria or. Codru, mun. Chișinău nu este abilitată cu soluționarea cererilor de acest gen, la 20 iulie 2009, Gheorghe Balan a depus o nouă cerere prealabilă către Consiliul orașenesc Codru, mun. Chișinău, prin care a solicitat pronunțarea, ca organ abilitat, în privința admiterii sau refuzului în admiterea cererii privind alocarea unui lot de teren pentru construcția individuală a casei de locuit.

Prin aceeași cerere Gheorghe Balan a solicitat să fie înștiințat din timp despre data, locul și ora ședinței respective a Consiliului or. Codru, mun. Chișinău pentru a face explicațiile de rigoare în legătură cu cererea depusă, cât și pentru a fi informat imediat despre decizia adoptată, având în vedere nesoluționarea cererii timp îndelungat și necesitatea stringentă a familiei lui în asigurarea cu spațiu locativ, precum și pentru o eventuală contestare a deciziei în instanța de judecată, în caz de dezacord cu aceasta.

Totodată, Gheorghe Balan a solicitat să-i fie comunicat în scris informația despre adoptarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Primăriei or. Codru, mun. Chișinău.

Prin răspunsul Primarului or. Codru, mun. Chișinău nr. 1155 din 4 august 2009, a fost informat că cererile depuse anterior vor fi înaintate către comisiile de specialitate formate pe lângă Consiliul or. Codru, mun. Chișinău, și anume, comisia juridică pentru reglementări și menținerea ordinii publice către Comisia pentru arhitectură, urbanism, amenajarea teritoriului și dezvoltare rurală.

Dat fiind faptul că nu a primit răspuns la cererea din 20 iulie 2009, la 27 aprilie 2010 a depus a cincea cerere în adresa Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, prin care a atenționat asupra faptului că până la acel moment nu a primit răspuns la această cerere, prin ce flagrant i-au fost încălcate drepturile constituționale ale lui, cât și ale membrilor familiei lui, dreptul la informație, dreptul la asistență și protecție socială, protecția familiei și dreptul la petiționare.

Prin cererea prealabilă respectivă, Gheorghe Balan a susținut că a atenționat Consiliul și Primăria or. Codru, mun. Chișinău în rezultatul inacțiunilor îndelungate din partea acestora, suferințelor zilnice din cauza neasigurării familiei lui a unor condiții locative decente, i-a fost zdruncinată grav sănătatea, și, în caz de soluționare a cererilor depuse, va fi nevoit să se adreseze cu o acțiune în instanța de judecată.

Tot prin aceeași cerere, reclamantul a solicitat să-i fie comunicat în scris și informația despre adoptarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Primăriei or. Codru, mun. Chișinău și informația privind consilierii Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, care au participat la ședința Comisiei de specialitate, care a avizat negativ cererea lui prealabilă.

Gheorghe Balan a precizat că prin răspunsul secretarului Consiliului or. Codru, mun. Chișinău nr. 660 din 12 mai 2010, a fost înștiințat că la ședința Comisiei de specialitate din cadrul Consiliului or. Codru, mun. Chișinău din 4 mai 2010 s-a discutat cererea din 27 aprilie 2010 și s-a dat aviz negativ, din motiv că dânsul dispune de apartament în proprietate privată, iar cererea lui va fi soluționată

doar după soluționarea cerințelor persoanelor care stau la evidență, care întrunesc toate condițiile necesare, inclusiv nu dispun de spațiu locativ.

A considerat că răspunsurile contestate ale autorităților publice locale, sunt ilegale și contravin flagrant normelor legislației în vigoare.

Concomitent, Gheorghe Balan a evidențiat că prin inacțiunile sale îndelungate de nesoluționare a cererilor (petițiilor) nominalizate, autoritățile administrației publice a orașului Codru, mun. Chișinău (pârâții) au încălcat nu numai drepturile instituționale ale lui și ale membrilor familiei lui, dar și drepturile fundamentale ale omului, consfințite în actele internaționale, la care Republica Moldova este parte.

La 20 iunie 2011 Gheorghe Balan a depus o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat suplimentar instanței de judecată anularea deciziei Consiliului or. Codru, mun. Chișinău nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare dlui Balan Gheorghe”, în susținerea căreia a indicat că decizia respectivă este ilegală. (vol. I, 191-197)

Ulterior, prin cererea de chemare în judecată concretizată din 11 februarie 2013, reclamantul Balan Gheorghe a formulat pretenții către Primăria și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău, solicitând anularea deciziei Consiliului or. Codru, mun. Chișinău nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit 5 particulare dlui Balan Gheorghe”, recunoașterea încălcării de către Primăria or. Codru, mun. Chișinău și Consiliul Codru, mun. Chișinău a dreptului la informație, la asistență și protecție socială, protecția familiei și la petiționare, recunoașterea ilegalității nesoluționării în termen legal de către Primăria or. Codru, mun. Chișinău a cererilor de alocare a unui lot de pământ, obligarea Consiliului or. Codru, mun. Chișinău să adopte hotărârea privind atribuirea în proprietatea lui a unui lot de pământ pentru construcția individuală a casei de locuit cu dependență în orașul Codru, mun. Chișinău și încasarea prejudiciului moral cauzat în legătură cu nesoluționarea în termenul legal a cererii privind alocarea (atribuirea) unui lot de pământ (teren) pentru construcția individuală a casei de locuit cu dependență în orașul Codru, mun. Chișinău. (vol.II, f.d. 164-171)

Pentru a depune cererea respectivă, reclamantul a menționat că prin încheierea din 7 iunie 2010 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost interzis, până la examinarea în fond a acestei cauze, Primăriei și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău atribuirea persoanelor fizice și juridice a anumitor terenuri din fondul proprietății publice, înstrăinarea bunurilor proprietate publică sau privată a Primăriei orașului Codru, mun. Chișinău, precum și trecerea terenurilor domeniul public în domeniul privat.

Însă, contrar acestei încheieri, prin decizia Consiliului or. Codru, mun. Chișinău „Cu privire la atribuirea în proprietate a loturilor de pământ pentru construcția casei de locuit particulare” nr. 10/5 din 7 decembrie 2010, la 33 de persoane le-au fost atribuite în proprietate privată loturi de pământ pentru proiectarea și construirea caselor de locuit particulare, care la acel moment constituia obiectul altui litigiu din procedura Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Totodată, Gheorghe Balan a menționat că dânsul are bănuieli rezonabile în ce privește data adoptării acestei decizii, întrucât la 21 aprilie 2011, după discuția avută la inițiativa unui consilier local, în scopul încheierii unei eventuale tranzacții

de împăcare în ce privește repartizarea familiei lui a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare, părțile au convenit ca să amâne ședința de judecată din 26 aprilie 2011.

Astfel, în opinia reclamantului, decizia Consiliul or. Codru, mun. Chișinău, nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 a fost adoptată cu multiple încălcări de procedură, ce reiese din însăși conținutul procesului-verbal din 15 aprilie 2011 al ședinței Comisiei de arhitectură, urbanism, amenajarea teritoriului și dezvoltarea rurală, precum și din conținutul procesului-verbal al ședinței extraordinare a Consiliului orășenesc Codru, mun. Chișinău, nr. 5 din 18 aprilie 2011, circumstanțe asupra cărora, au indicat în cadrul ședinței respective unii consilieri.

Prin hotărârea din 8 aprilie 2011 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, care a fost executată de Consiliul or. Codru, mun. Chișinău la aceeași ședință din 18 aprilie 2011, exact ca și în hotărârea din 15 octombrie 2010 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, s-a constatat că terenul repartizat în proprietatea lui se află în zona „ce prezintă riscuri naturale, exprimate prin alunecări de teren, deplasări de roci și sub inundații de ape freactice”, fapt confirmat prin concluzia nr. 26/06 din 22 iulie 2005 a Agenției Naționale de Geologie „AGEOM”.

Prin cererea de chemare în judecată modificată din 21 noiembrie 2013, Gheorghe Balan a solicitat anularea deciziei Consiliului orășenesc Codru, mun. Chișinău, nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare d-lui Balan Gheorghe”, recunoașterea încălcării de către Primăria or. Codru, mun. Chișinău și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău a dreptului la informație, la asistență și protecție socială, protecția familiei și petiționare, recunoașterea ilegalității nesoluționării în termen legal de către Primăria or. Codru, mun. Chișinău a cererilor de alocare a unui lot de pământ, obligarea Primăriei or. Codru, mun. Chișinău și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău să-l asigure cu spațiu locativ în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului sau alocarea mijloacelor bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea acestuia, precum și repararea prejudiciului moral.(vol. II, f.d. 211-218)

Prin încheierea din 13 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost scos de pe rol capătul de cerere a lui Gheorghe Balan împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău privind obligarea să fie asigurat cu spațiu locativ în conformitate cu art.30 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20.07.1995 și art.art.42-43 Codul cu privire la locuințe sau să-i fie alocate mijloace bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea acestuia.

A fost explicat lui Gheorghe Balan că trebuie să solicite Primăriei or. Codru, mun. Chișinău și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău printr-o cerere prealabilă, acordarea spațiului locativ sau a contravalorii lui și dacă nu va fi mulțumit de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu va primi niciun răspuns, conform art.17 al Legii contenciosului administrativ, în termen de 30 zile, va fi în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă.

A fost explicat lui Gheorghe Balan că după înlăturarea circumstanțelor care au dus la scoaterea cererii de pe rol, el poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost respinsă acțiunea lui Gheorghe Balan împotriva Primăriei și Consiliului or.

Codru, mun. Chișinău privind contestarea actelor administrative, restabilirea drepturilor încălcate și repararea prejudiciului în legătură cu încălcarea acestor drepturi.

Prin decizia din 25 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de Gheorghe Balan.

A fost casată încheierea din 13 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost emisă o nouă decizie, prin care a fost respins demersul reprezentantului Primăriei și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău privind scoaterea de pe rol a cerinței lui Gheorghe Balan cu privire la obligarea Primăriei or. Codru, mun. Chișinău și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai, de a-l asigura pe Gheorghe Balan cu spațiu locativ în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului și art. art. 42-43 al Codului cu privire la locuințe sau alocarea mijloacelor bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea spațiului locativ.

A fost admis apelul declarat de către Gheorghe Balan.

A fost casată parțial hotărârea din 13 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în partea respingerii cerințelor privind anularea deciziei Consiliului or. Codru, mun. Chișinău nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare dlui Balan Gheorghe” și în partea respingerii cerinței privind obligarea Primăriei or. Codru, mun. Chișinău și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai, de a-l asigura pe Gheorghe Balan cu spațiu locativ în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului și art. 42-43 al Codului cu privire la locuințe sau alocarea mijloacelor bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea spațiului locativ, și în această parte, a fost emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Balan împotriva Primăria or. Codru, mun. Chișinău și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău privind anularea deciziei Consiliului or. Codru, mun. Chișinău nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare dlui Balan Gheorghe” și obligarea Primăriei or. Codru, mun. Chișinău și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai, să-l asigure pe Gheorghe Balan cu spațiu locativ în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului sau alocarea mijloacelor bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea acestuia.

A fost anulată ca ilegală, decizia Consiliului orășenesc Codru, mun. Chișinău nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare dlui Balan Gheorghe”.

A fost obligată Primăria or. Codru, mun. Chișinău și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău, în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai, să-l asigure pe Gheorghe Balan și membrii familiei sale cu spațiu locativ în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului și art. 42-43 al Codului cu privire la locuințe sau să-i aloce lui Gheorghe Balan mijloace bănești în sumă de 880 000 de lei pentru procurarea spațiului locativ.

Hotărârea din 13 decembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în partea respingerii cerințelor lui Gheorghe Balan privind recunoașterea încălcării de către Primăria or. Codru, mun. Chișinău și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău a

dreptului la informație, la asistență și protecție socială, protecția familiei și la petiționare, recunoașterea ilegalității nesoluționării în termen legal de către Primăria or. Codru, mun. Chișinău a cererilor de alocare a unui lot de pământ și încasarea prejudiciului moral, se menține.

Prin decizia din 23 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Primarul or. Codru, Vladimir Munteanu și reprezentantul Ruslan Cazacu în interesele Primăriei or. Codru și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău. A fost casată decizia din 25 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cauza la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 99-115, vol. IV)

Prin decizia din 20 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul și recursul declarat de către Gheorghe Balan, a fost casată încheierea și hotărârea din 13 decembrie 2013 și a fost restituită cauza la rejudecare. (f.d. 143-155, vol. IV)

Prin încheierea din 3 februarie 2017 a judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces, în calitate de intervenient accesoriu Iuliana Dicusară. (f.d. 84-87, vol. V)

Prin încheierea protocolară din 17 noiembrie 2017 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău, în temeiul art. 62 Cod de procedură civilă, au fost atrași în proces, în calitate de coreclamanți Gheorghe Balan, Mihaela Balan și Larisa Balan. (f.d. 228, vol. V)

La 5 februarie 2018, Gheorghe Balan a depus cerere de concretizare la cererea de chemare de judecată împotriva Primăriei și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău, intervenient accesoriu Iuliana Dicusară, solicitând:

- recunoașterea ca ilegală nesoluționarea în termen legal de Primăria și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău a cererilor (petițiilor) sale privind asigurarea cu spațiu locativ - îmbunătățirea condițiilor locative și atribuirea suprafeței de 15 mp suplimentară convenită, în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 (în vigoare la momentul apariției dreptului) și art. 42-43 din Codul cu privire la locuințe;

- obligarea Primăriei și Consiliului or. Codru, mun. Chișinău să-l asigure cu spațiu locativ - pentru îmbunătățirea condițiilor locative și atribuirea suprafeței de 15 mp suplimentară convenită, în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 (în vigoare la momentul apariției dreptului) și art. 42-43 din Codul cu privire la locuințe;

- încasarea în mod solidar de la Primăria și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău a prejudiciului moral cauzat în legătură cu nesoluționarea în termen legal a cererii privind asigurarea cu spațiu locativ pentru - îmbunătățirea condițiilor de locative și atribuirea suprafeței de 15 mp suplimentară convenită - în conformitate cu art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544- XIII din 20 iulie 1995 (în vigoare la momentul apariției dreptului) și art. 42-43 din Codul cu privire la locuințe și,

- încasarea în mod solidar de la Primăria și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău a cheltuielilor de judecată în mărime de 4 800 de lei, legate de efectuarea ÎS „Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” a Agenției Relații Funciare și Cadastru a Republicii Moldova a Raportului investițiilor inginerico-geologice, executate pentru proiectarea obiectului: lotul de construcție din str. Sfânta Maria nr. 1a, or. Codru, mun. Chișinău din 12 noiembrie 2014.

Suplimentar, reclamantul a informat instanța de contencios administrativ că decizia Consiliului or. Codru, mun. Chișinău „Cu privire la atribuirea în proprietate a unui lot de pământ pentru construcția casei de locuit particulare dlui Balan Gheorghe” nr. 5/10 din 18 aprilie 2011 pe care o consideră ilegală, a fost anulată de organul emitent prin decizia Consiliului or. Codru, mun. Chișinău nr. 5/50 din 18 decembrie 2014.

Prin hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Balan, coreclamantii Larisa Balan, Gheorghe Balan și Mihaela Balan.

La 18 iunie 2018, Gheorghe Balan a declarat apel împotriva hotărârii din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Balan și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile Legii contenciosului administrativ, art. 30 alin. (1) al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată) și art. 42 și 43 ale Codului cu privire la locuințe al RSSM.

Astfel, prin Legea nr. 90-XVIII din 4 decembrie 2009, art. 30 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 a fost exclus, respectiv Gheorghe Balan nu a fost în drept să pretindă acordarea unui lot de teren, or, norma legală stipulează doar obligativitatea autorității publice locale în asigurarea judecătorului cu locuință (apartament sau casă), luând în calcul suprafața locativă suplimentară de 15 m² și nu era în drept nici să ceară să-i fie alocate mijloace bănești pentru procurarea locuinței, atâta timp, cât norma nu prevede o asemenea posibilitate.

Instanța de apel a menționat că Primăria și Consiliul or. Codru, mun. Chișinău, întemeiat au refuzat lui Gheorghe Balan și soția sa, Larisa Balan, asigurarea cu spațiu locativ, deoarece la data depunerii cererii dețineau în proprietate privată un apartament cu suprafața de 65,7 mp., din care reiese că fiecărui din cei doi coproprietari îi revine mai mult de 9 mp din aceasta.

La 17 iunie 2019, și ulterior, la 5 august 2019, Gheorghe Balan a declarat recurs împotriva deciziei din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată, care ulterior a fost concretizată, precum și în cererea de apel.

Recurentul și-a întemeiat cererea de recurs pe prevederile art.20 alin. (1) Constituție și dispozițiile Legii contenciosului administrativ, precum și Legii cu privire la statutul judecătorului.

A considerat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare nu au fost motivate.

Gheorghe Balan a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Instanța de recurs menționează că decizia instanței de apel a fost pronunțată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 martie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 17 iunie 2019, este în termen.

Prin referința 23 iulie 2019, Primăria or. Codru a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului depus de către Gheorghe Balan, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Gheorghe Balan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Gheorghe Balan.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul

specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de către Gheorghe Balan, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Victor Burduh